

**המחזיר חוב בשביעית,
יאמר לו: "משמיט אני";
אמר לו: "אף על פי כן" – יקבל ממנו,
שנאמר: "זזה דבר השמיטה" (דברים טו, ב).
(משנה, מסכת שביעית, פרק י, משנה ח)**

- תארו את המקרה המופיע במשנה.
- כיצד המילים "זזה דבר השמיטה" מסייעים להוכחת טענת חז"ל?

המחזיר חוב בשביעית, רוח חכמים נוחה הימנו.

(מסכת שביעית, פרק י, הלכה ט)

- הסבירו את המונח "רוח חכמים נוחה הימנו".
- כיצד דברי חכמים מתיישבים עם שמיטת הכספים שקראנו בספר דברים?
- למי מיועדת משנה זו?
- האם היא סותרת את מהות מצוות 'שמיטת כספים'?

על פי הסרטון איך היה צריך לפעול כל אחד מהצדדים כדי ש'רוח חכמים תהיה נוחה הימנו'?

משמיטה למעשה

קראו את תקנון בית הספר, המגדיר את המותר והאסור בבית הספר שלכם. הוסיפו לו נספח של הצעות לא מחייבות נוסח "רוח חכמים נוחה הימנו".

אבא בר מרתא, הוא אבא בר מניומי, היה רבה נושה בו מעות. הביאן אצלו בשביעית.

אמר לו [רבה]: משמט אני.

נטלן והלך.

בא אביי ומצאו [את רבה] עצוב.

אמר לו: מפני מה עצוב מר?

אמר לו: כך היה המעשה.

הלך אביי אצל אבא בר מרתא, אמר לו: הבאת לו מעות למר?

אמר לו: הן.

אמר לו: מה אמר לך?

אמר לו: משמט אני.

אמר לו: ואמרת לו – אף על פי כן?

אמר לו: לא.

אמר לו: אילו אמרת לו אף על פי כן, היה נוטל ממך,

עכשיו מכל מקום הביאן אצלו ואמרו לו: אף על פי כן.

הלך והביאן אצלו ואמר לו: אף על פי כן.

נטלן ממנו.

אמר רבה: לא היתה בו דעת, בתלמיד חכם זה בתחילה.

(מסכת גיטין, דף לו, ע"א)

- האם אתם מסכימים עם רבה ואביי שצריך להתעקש להחזיר את ההלוואה, אפילו ששנת השמיטה ביטלה אותה?
- מה המסר שמבקשים חכמי התלמוד להעביר למלווים?
- מה המסר שהם רוצים להעביר ללווים?
- האם זהו מסר צודק בעיניכם? מדוע?